

אולם בגין דיבר בסיגנון חדש. הוא קרא מן הכתב. אמנם התחיל בקריאת רשימה ארוכה של נוכחים, כדרכו ((, אדוני הנשיא ורעייתו, אדוני סגן הנשיא ורעייתו, וכן הלאה וכן הלאה וכן הלאה, עד כוש). אך הכל הבחינו שהוא משתדל. לא דובר על צנחנים כובשים, ולא על המלחמות שבהן גיבחנו, וגם לא על השואה. הוא רצה להיות נחמד. מה גם שסיים בפסוק ערבי ששינו בקושי, במיבטא קצת מוזר. הקהל לא נפל בשבי הנאום, אך קיבל אותו בלבביות ובהקלה רבה. נפלה לי אבן מן הלב. אמר אחד המזומנים הישראליים, הידוע כנץ קיצוני. אל-סאדאת מחא כפיים, בגין גישק את יד ג'יהאן, הכל היו מאושרים.

מה קרה בעצם? שום דבר שיתן דגש אחר. בני שני העמים נפגשו והתוודעו, נוצרו מגעים אישיים, מנהיגי שני הצדדים השי-תדנו להיות נחמדים. ותוך שעי-תיים, השתנה המצב כולו.

אמצעי-התיקשורת המצריים, שהיו עד אותו ערב מאופקים, הראו את פני בגין באיכות. הציבור המצרי, שעד אותו ערב שמע בקושי על ביקורו של ראש ממשלת-ישראל, הפך מודע לביקור והגיב למחרת היום בירידות גוברות. (אם כי תיאורו של בגין מוגזמים במיקצת).

וייצמן

צדק!

מחרת היום היה הכל שונה. המנ-היגים נפגשו במשך פחות משעה, סידרו שורה ארוכה של עניינים דחופים שעמדו על הפרק. הם עשו זאת ברוח של פשרה — כל אחד היה מוכן לוותר על דברים, תמורת ויתוריו של השני. לפתע זו הכל במהירות.

הדבר הוכיח שוב את הדברים

בין שני האישים. החיוך המצרי כבש גם את האורחים. חמישה סוגי חיוכים נראים בתמונה על פניהם של אל-סאדאת, ראש לישיבתו חסאן כאמל, אליהו בן-אלישר, בגין ויחיאל קדישא.

בפגישת בגין-אלסאדאת, שנערכה ב-יום השני של הביקור, למחרת ה-סעודה החגיגית, נעלמו רבות מן המחיצות שחצו עד כה

ברי מחיצות

אל-גאמסי עצמו עצמו הביא אותו לקי-לומטר ה-101. תיאורים אלה דרושים כדי להבין את המהפך המיסתורי שחל באותו ערב. הפרשנים ייחסו אותו למה שאירע ליד השולחן הארוך של שלושת המנהיגים (אל-סאדאת, בגין ומובארק) וגשותיהם, שעמד בניצב לשולחנות העגולים של ה-אורחים.

ששכנה ליד תל-גת, מול העמדה שבה נפצתי. הוא התנצל. הסכמנו ששינו שירתנו את עמינו, ושאין בינינו איבה. העיקר הוא שלא תהינה עוד מלחמות. אף שבינתיים החל מופע נהדר של מחול עממי מצרי, שקענו בשיחה בעמידה בין השולחנות. כשאנחנו שוכחים לשעה קלה היכן אנחנו נמצאים, השווינו תאריכים, ניתחנו את הקרבות, נזכרנו בבוכ הנורא שבו רבצנו. באפנו עלו ריחות נשכחים, ולעינינו מראות גנוזים. הסיפור פשט כמהרה כנף רחבי הדשא. כגמר הארוחה התעניינו בו שני אדומים שז המטכ"ל הי-מצרי, שאותם הציג לי כוטרופי-ע'אלי. לבסוף התעניין בו גם אלי-גאמסי.

אל-גאמסי התגלה כמומחה לצח"ל. כאשר הוצג לו האלוף (מיל) יוסף אבירד, אורחו של ראש-הממשלה כאיש-ההגנה, שאל אל-גאמסי: "אבירד? שפיקד על חטיבה שש?"

אלי-ע'אלי-גאמסי, שריהפנט המצרי עם פקיד בכיר במשרד ראש-הממשלה, אניס מנצור ליד חנה זמר, וכן הלאה. תחילה היתה השיחה מקוטעת ליד רוב השולחנות. רוב הישראלים אינם יודעים איך פותחים בשיחה עם זרים, איך מנהלים שיחת-חולין סתמית, כדי לחמם את האוויר רה. אך בהדרגה נפתחו הלבבות, וליד רוב השולחנות קלחה השיחה הדו-לאומית. הישראלים גילו לתימהונם שי-בעי-שיחם הם אינמליגנטיים וי-משכילים. המצרים היו סקרנים לי-גבי כל דבר ישראלי. אחרי שעה היה ברור כי שני הצדדים מוצי-אים חן איש בעיני רעהו.

לי חכתה חווייה בלתי-רגילה. באמצע המנה המתוקה, שנקראה בתפריט המהודר "אום עלי", ניגש אלי שימעון אבירד, שישב בשולחן הסמוך, ואמר: "החיים הם מור-זרים. השכן שלי היה מפקד מחלקה בעי-ראקאלי-מנשיה."

תרועה ברחוב

צעירים מוחאים כפיים וקוראים קריאות-עידוד, בר-אותם את השיירה הישראלית. ביום השני של הביקור, כאשר אמצעי-התיקשורת המצריים הקדישו מקום רב לאירוע, גדלו ממדי הקהל ברחוב.

שאמרו אנשי-השלום, וביניהם עזר וייצמן: שלא האותיות של חוזה-השלום קובעות, אלא המציאות הי-נוצרת בעיקבותיו. ומעז לכל ניי-סוח, קובע המיפגש פנים-אליפנים בין המנהיגים ובין העמים.

אמנם, אין מקום לאשליה. הבעיות העיקריות לא נפתרו. הקטע הקשה ביותר של הדרך עוד לפנינו. נראה כי שני המנ-היגים נמנעו מלדון על הבעיה העיקרית — הפלסטינית.

אך ככל שמשתפרת האווירה בין שני העמים, ונצבר נסיון חיובי יותר במציאות של שלום, כן יג-דלו הסיכויים לכך שבסופו של דבר ניתן יהיה להתגבר גם על המכשול העיקרי העומד בדרך לי-שלום המלא.

אל-סאדאת נאם נאום קצרצר, בן שתי דקות, שהצטיין בלבביות רבה. בניגוד לפעמים קודמות, כאשר כאילו התעלם מבגין האיש, הזכיר הפעם את שמו בליוויית דברי שבח ואדיבות.

כשבגין קם לדבר, עצרו הכל את נשימתם, הישראלים לא פחות מן המצרים. גם העיתונאים (להבדיל מן העורכים), שהורשו להיכנס לי-מישטח הפעודה רק כגמר האר-חה, היו מודאגים.

האם יקלעל בגין עכשיו את הכל? הכל היו מודעים לאווירה הקסומה, שנוצרה במידשאה. אך הכל ידעו גם שדי בהערה חסרת-טעם אחת, בהלצה אחת שאינה במקומה, בפגיעה בלתי-מודעת אחת בכבוד המארחים, כדי להרוס את הכל. האווירה הקסומה תפוג, והכל יחזור לקדמותו.

שיירת המכוניות

כך עבר בגין בחוצות קאהיר, בשיירה של מכוניות שהיתה מלווה במכוניות-מישטרה ואופנוענים. לאורך כל הכבישים, עמדו משני הצדדים שוטרים, במרחק עשרים מטרים איש מרעהו.

העמדנו אותו על טעותו, וקראנו לשימ-עון אבירד. וגם על טעות שניה: גיבעתי היתה חטיבה חמש, לא שש.

"היה לי הכבוד לארח את בנך," חייך אל-גאמסי את חיוכו העדין. דן אבירד, בנו של שימעון, היה שבוי מלחמה מאז מיל-חמת-ההשה ועד מלחמת יום-הכיפורים.

אבירד ידע כי נפצתי במקום זה, שבו שוכנת כיום קריית-גת. קפצתי ממקומי ואצתי לעבר האיש, שנראה כמו פקיד מסודר, ממושקף, ושהציג את עצמו בשם מוחמד ח'נאווי, מזכיר לישיבת-הנשיא. לחצנו ידיים בהתלהבות.

מסתבר שהיה מפקד מחלקת-מרגמות,